

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 29. februar 2024
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Søren Rams Rasmussen
Sagsnr.: 2024-01808
Dok.: 3151025

Besvarelse af spørgsmål nr. 654 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 654 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. februar 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Morten Holland Heide

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 654 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Mener ministeren, at det stadig er hovedreglen, at man skal have erstatning efter en uberettiget varetægtsfængsling, når hver tredje ansøger får afslag på grund af egen skyld, og vil ministeren iværksætte en undersøgelse af, hvordan reglerne anvendes, jf. artiklen ”Politikere vil have ændret reglerne for erstatning til varetægtsfængslede” fra dr.dk den 29. januar 2024?”

Svar:

1. Det følger af retsplejelovens § 1018 a, stk. 1, at den, der har været anholdt eller varetægtsfængslet som led i en strafferetlig forfølgning, har krav på erstatning for den derved tilføjede skade, såfremt påtale opgives eller tiltalte frifindes, uden at dette er begrundet i utilregnelighed. Erstatning ydes for økonomisk skade samt lidelse, tort, ulempe og forstyrrelse eller ødelæggelse af stilling og forhold.

Selv om betingelserne for at yde erstatning efter stk. 1 ikke er opfyldt, kan erstatning ydes, såfremt den under sagen anvendte frihedsberøvelse ikke står i rimeligt forhold til strafforfølgningens udfald eller det af andre særlige grunde findes rimeligt, jf. § 1018 a, stk. 2.

Erstatning kan nedsættes eller nægtes, såfremt den sigtede selv har givet anledning til foranstaltningerne, jf. § 1018 a, stk. 3. Reglen er udtryk for det almindelige erstatningsretlige synspunkt, at en erstatningssøgendes egen skyld kan medføre nedsættelse eller bortfald af erstatningskravet.

Efter reglerne i retsplejelovens §§ 1018 e og 1018 f er det statsadvokaterne, der træffer afgørelse om erstatning efter bl.a. retsplejelovens § 1018 a. Statsadvokaternes afgørelser kan påklages til Rigsadvokaten, hvis afgørelser kan indbringes for domstolene.

2. Der henvises i øvrigt til de samtidige besvarelser af spørgsmål nr. 655 og 656 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål nr. 655 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg, er det ikke muligt for Rigsadvokaten elektronisk at uddrage oplysninger om antallet af sager, hvor statsadvokaternes afgørelser om at nægte erstatning for uberettiget varetægtsfængsling er

blevet omgjort helt eller delvist af Rigsadvokaten, eller om antallet af domme, hvor Rigsadvokatens afgørelser er blevet omgjort helt eller delvist af domstolene.

Det bemærkes i den forbindelse, at oplysningerne i den artikel, der henvises til i spørgsmålet, angår afgørelser om erstatning for uberettiget varetægtsfængsling hos statsadvokaterne. Som det også fremgår af artiklen, viser tallene således ikke, hvor mange der i sidste ende nægtes erstatning.

3. Som jeg tidligere har tilkendegivet over for Folketinget, har jeg bedt Justitsministeriets embedsfolk om at kigge nærmere på varetægtsfængsling. Det gælder spørgsmålet om omfanget af varetægtsfængsling i Danmark sammenlignet med andre lande og mulighederne for erstatning ved uberettiget varetægtsfængsling. Der vil komme en opfølgning på dette arbejde i første halvår 2024.